

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Tale til samrådsspørgsmål AK og AL om køkkenpuljen og puljeadministration

Tak til spørgerne for invitationen til samrådet her i dag.

Der er stillet to samrådsspørgsmål, spørgsmål AK om administrationen af køkkenpuljen og spørgsmål AL om puljeadministration generelt, som jeg vil besvare samlet.

I forhold til udmøntning af midler på ældreområdet, så står vi ofte her på Christiansborg med to ønsker, der har samme gode sigte, men lidt trækker i hver sin retning.

Vi vil alle gerne have, at midlerne skal udmøntes så nemt og ubureaukratisk som muligt. De skal komme borgerne til gode, i dette tilfælde vores svage ældre. Samtidig er der et helt legitimt ønske om at følge projekterne og sikre, at midlerne går til formålet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der altid vil være noget administration forbundet med puljer – for siger vi, at pengene skal bruges til noget bestemt, inden for et fastsat tidsrum og efter nogle bestemte kriterier, så er vi også nødt til at følge op.

Vi skal dog altid forsøge at gøre det så nemt som overhovedet muligt – og det vil jeg gerne komme tilbage til.

I spørgsmål AK spørges der til, om det er rimeligt, at kommunerne skal bruge op mod 200 timer på administration i forbindelse med ansøgning til køkkenpuljen.

Vi har med køkkenpuljen, som er en del af finanslovsaftalen for 2017, givet kommunerne nogle fordelagtige muligheder for at rykke maden tættere på de ældre og gøre madlavningen til en større del af hverdagen på landets plejecentre.

Med puljen har vi sikret, at næsten 800 køkkener på plejehjem enten er blevet renoveret, etableret eller genetableret. Over 14.000 plejehjemsbeboere får dermed glæde af, at måltidet bringes tættere på dem. Det er jeg utrolig glad for.

Jeg har i forskellige skriftlige svar til Folketinget forklaret, hvordan puljen er blevet administreret. I forlængelse heraf vil jeg gerne slå fast, at mit udgangspunkt for køkkenpuljen har været, at vi skulle sikre, at midlerne kom de ældre til gavn uden at skabe unødigt bureaukrati.

Det har vi bestræbt os på, men samtidig skal man – som jeg sagde indledningsvis – være opmærksom på, at der er nødt til at være en vis dokumentation, når vi udmønter via puljer og ønsker at sikre, at de afsatte midler anvendes til et bestemt formål.

I forhold til samrådsspørgsmålet, så har jeg ingen mulighed for at vurdere det konkrete timeforbrug i en kommune. Men det ville undre mig, hvis det, ministeriet har bedt om, ligger langt ud over, hvad man i øvrigt selv må have styr på, når man som kommune skal gennemføre et anlægsprojekt.

Jeg forstår altså godt, at der kan være en del administration, planlægning og papirarbejde ved at lave køkkener. Jeg tror, de fleste, der selv har prøvet det, har fået samlet en pæn mappe med papirer sammen i processen.

Det afgørende er selvfølgelig, om man beder om noget helt andet, meget mere eller noget helt unødvendigt. Det skal vi selvfølgelig undgå, samtidig med, at vi skal have tilpas information til at være trygge ved, at pengene anvendes, som de skal. Det ansvar har enhver offentlig myndighed.

Som det fremgår af mit svar på udvalgsspørgsmål nummer 333, så fyldte kommunernes ansøgninger til køkkenpuljen i alt omkring 800 sider, hertil kom omkring 900 siders dokumentation og bilag vedlagt ansøgningerne samt supplerende materiale.

Samlet kan man sige, at maden er kommet tættere på 14.000 plejehjemsbeboere, og kommunerne har i gennemsnit indsendt 2-3 siders ansøgning, dokumentation, bilag og supplerende materiale pr. køkken.

Jeg vil nu gå over til spørgsmål AL, hvor der spørges til, hvorledes jeg vil sikre, at store dele af de midler, som vi i Folketinget afsætter til at løfte ældreplejen, ikke bliver ædt op af bureaukrati.

Først vil jeg sige, at jeg er glad for, at Astrid Krag med sit spørgsmål anerkender, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti i de sidste tre års finanslovsaftaler har afsat mange penge til at løfte ældreområdet.

Men jeg ved ikke, hvor spørgeren har fra, at store dele af midlerne er blevet ædt op af bureaukrati.

Hvis vi ser på de store puljer, som regeringen og Dansk Folkeparti de sidste par år har afsat til at styrke ældreområdet, så er det i hvert fald ikke tilfældet.

Lad os starte med kommunernes administration af værdighedsmilliarden. Her afsatte kommunerne i 2016 0,5 procent af værdighedsmilliarden til udarbejdelse af en værdighedspolitik, dialog med interessenterne på ældreområdet og administration af midlerne. Og hvis vi ser på anvendelsen af værdighedsmilliarden i 2017, så blev 0,4 procent afsat til dialog og administration.

Ud over midlerne til køkkener på plejehjemmene, så afsatte regeringen sammen med Dansk Folkeparti i finanslovsaftalen 2017 også 380 mio. kr. årligt til et klippekort til plejehjemsbeboere.

Her har kommunerne i deres budgetter for 2017 og 2018 i gennemsnit afsat ca. 3 procent af midlerne til oplysning- og informationsvirksomhed, dokumentation og administration af klippekortsordningen samt under 0,3 procent af midlerne til revision.

Hvis vi ser på den seneste finanslovsaftale, så afsatte vi sammen med Dansk Folkeparti igen mange penge til at styrke ældreområdet.

I forhold til administrationen af midlerne fra den seneste finanslovsaftale, så kan jeg fortælle, at den halve milliard til en bedre bemanning vil blive udmøntet nogenlunde ligesom værdighedsmilliarden – for netop at gøre det så administrativt enkelt som muligt.

Jeg kan også fortælle, at de 120 mio. kr. årligt, der er afsat til en styrket pårørendeindsats i kommunerne og halvt til kommunernes arbejde med at sikre en værdig død, vil blive udmøntet direkte via bloktilskuddet og dermed uden ansøgning.

De mange midler til ældreområdet, der er afsat i finanslovsaftalerne, bliver altså ikke ædt op af puljebureaukrati.

Et sted, som vi traditionelt udmønter midler via puljer, er i satspuljeaftalerne. Med den seneste satspuljeaftale for 2018 udmøntede vi i fællesskab en række initiativer i puljer, og nogle af puljerne er ret små.

Jeg tager i den forbindelse gerne en diskussion i satskredsen om, hvorledes vi i efteråret skal sætte mål og retning på satspuljemidlerne i perioden 2019-22.

Kan det eksempelvis ske i færre og større puljer, eller ønsker vi fortsat med midlerne at sætte fokus og understøtte en udvikling på en række forskellige områder?

I den forbindelse skal vi også være opmærksomme på, at uanset hvor meget vi forsøger at begrænse bureaukratiet i puljerne, så vil kommunerne nok altid mene, at det er for stort. Allerhelst vil de have midlerne direkte i hånden, så de kan anvende midlerne, som det passer dem bedst i hver enkelt kommune. Men det hører jeg ikke, at der er politisk opbakning til.

Vælger vi at udmønte midler til ældreområdet via puljer, så skal der ikke være tvivl om, at jeg altid vil arbejde for, at de administrative krav skal være mindst mulige.

Det betyder, at hver gang en pulje udmeldes, så skal der foretages en afvejning mellem ønsket om mindst mulige administrative byrder, de revisionsmæssige krav og så behovet fra politisk side for at kunne følge, hvad de udmøntede midler anvendes til.

I forhold til at sikre en god puljeadministration kan vi bl.a. finde inspiration i afrapporteringen fra KL og Sundheds- og Ældreministeriet om forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen, som blev offentliggjort den 11. januar i år.

Arbejdsgruppen understreger, at både stat og kommuner har en interesse i, at det administrative ressourceforbrug vedrørende puljer begrænses mest muligt.

Arbejdsgruppen kommer med en række anbefalinger med henblik på at minimere dokumentationsbyrden ved udmøntning af puljer.

For det første, at der afholdes et dialogmøde mellem KL, kommunale repræsentanter, kommunale revisorer samt Sundheds- og Ældreministeriet med henblik på at sikre tydeligere kommunikation af henholdsvis statslige og de kommunale krav til dokumentation

For det andet, at ministeriet sætter fokus på at kommunikere kommende puljeopslag samt den forventede proces herfor tydeligere ud.

Og endeligt for det tredje, at ministeriet igangsætter en proces med gennemgang af ministeriets rammer for tilskud med henblik på at gøre dem mere tilgængelige og brugervenlige.

Jeg synes, at det er gode forslag, som vi vil arbejde videre med i samarbejde med KL.

Afslutningsvist vil jeg gerne slå fast, at jeg – ligesom spørgerne – er meget optaget af, at de midler, der afsættes til ældreplejen, kommer de ældre til gode. Og at de dygtige medarbejdere i ældreplejen har frihed i opgaveløsningen og kan bruge deres faglighed til at give god omsorg og pleje.

Derfor er det også en vigtig drøftelse, vi skal have her på samrådet i dag.

Tak for ordet.